

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Deres ref. 200905396-/BAB Vår ref. r.g.h.16.12.09-4 Dato: 17.12.09

Høring – forskrift om rammeplan for grunnskolelærerutdanning

Norges Handikapforbund er positive til rammene for den nye grunnskolelærerutdanningen. Vi stiller oss positive til en todelt lærerutdanning for grunnskolen med et utdanningsløp fra 1 – 7 trinn og et trinn fra 5 – 10. trinn.

Vi er i utgangspunktet også positive til en styrking i form av faglig fordypning. Når det gjelder vektlegging av sterkere fagdidaktisk orientering er vi av den oppfatning at denne er minst like viktig som faglig fordypning, men ikke klar og tydelig nok i rammeplanen. NHF ser en fare for at faget pedagogikk og elevkunnskap skal romme alt for mye. En styrking av fagopplæringen er bra, men uten en tilsvarende styrking av pedagogikk og ikke minst spesialpedagogikk har vi ikke tro på at lærerutdanningen vil ivareta sentrale målsettinger for norsk skole.

Oppsummering av NHFs innspill:

- **Lærernes kompetanse må styrkes gjennom den nye lærerutdanningen.**
- **NHF er enig i at lærernes fagkompetanse må styrkes.**
- **NHF mener at lærernes kompetanse i pedagogikk og spesialpedagogikk må styrkes tilsvarende.**
- **Lærerne må gis kompetanse, og utdanningen må bidra til forståelse og bevisstgjøring i forhold til nasjonale målsettinger om tilpasset og likeverdig opplæring i en inkluderende skole for alle.**
- **Lærernes kompetanse i forhold til samarbeid og samhandling i og ut over skolen må også styrkes.**

Tydelige nasjonale målsettinger og krav til kommunene.

Midlertidig utvalget har nettopp avgitt sin utredning; 2009:18 Rett til læring. Denne avdekker at opp til 25 % av elevene i norsk skole ikke får en tilfredsstillende tilpasset opplæring. Utbyttet for de 7 % av elevene som mottar spesialundervisning er dårlig.

Utvalget er klare på at kompetanseheving er et viktig og nødvendig virkemidler for å utbedre dette. Tilsyn gjennomført av Fylkesmannen i perioden 2006 – 2009, viser at skolen har stor utfordringer i forhold til å gi elevene en tilfredsstillende tilpasset opplæring. Norske kommuner har store problemer med å følge opp sentrale nasjonale målsettinger. Norges Handikapforbund er av den oppfatning at nasjonale målsettinger slik de kommer til uttrykk i Opplæringsloven, i ulike Stortingsmeldinger og utredninger, er positive. Den aktuelle situasjonen i norsk skole krever nasjonal styring. Skoleeiere, utdanningsinstitusjoner og studenter, må forstå viktigheten av målsettingene om retten til tilpasset og likeverdig opplæring i en inkluderende skole for alle, og konsekvensene av slike målsettinger.

For at nasjonale målsettinger skal kunne følges opp lokalt er ett av flere virkemidler å styrke lærernes kompetanse.

Tydelige krav og forventninger til utdanningsinstitusjoner og studenter.

Den spesialpedagogiske kompetanse må styrkes.

Lærerne må settes i stand til å møte de utfordringer skolen gir. Mange lærere har gitt uttrykk for at de ikke har tilstrekkelig kompetanse til å bistå i læringssituasjoner som av en eller annen grunn krever ekstraressurser. En konsekvens av dette er at lærere ser segregerende løsninger som en løsning på problemer de ikke mestrer. NHF har gjentatte ganger satt fram krav om at lærernes spesialpedagogiske kompetanse må styrkes. Forslag til forskrift om rammeplan må innholde tydelige krav til utdanningsinstitusjonene gjennom kompetansebestemmelsene i forskriften, og det må føres et aktivt tilsyn i forhold til om utdanningen er god nok.

Lærerutdanningen må være bevisstgjørende og holdningsskapende.

Den norske skolen skal være inkluderende og gi tilpasset opplæring til alle elever ut fra deres forutsetninger og behov. Lærere og skoleledere må bevisstgjøres i forhold til sentrale nasjonale målsettinger for norsk skole. En god lærerutdanning må ta utgangspunkt i og gi kompetanse om gjeldende lover og forskrifter. Som det sies i St. meld. nr. 11 (2008 -09) *Læreren Rollen og utdanningen*. (kap.2.1.1.) Læreren er den påvirkningskilde som har størst betydning for elevenes skoleprestasjoner. (s.12) Det er viktig at lærerne har kunnskap om skolens formål.

Midtlyngutvalget peker også på at lærerne mangler samarbeids og samhandlingskompetanse. En tilfredsstillende lærerutdanning må gi kompetanse i forhold til kommunens virksomhet og organisering, utdanningssystemet med organisering og ansvar, elevers behov, rettigheter, og i dette samarbeid med foreldre og brukerorganisasjoner.

NHF mener at dette er grunnleggende krav som lærerutdanningen må oppfylle. En lærerutdanning som svikter på en eller flere av disse forutsetningene vil ikke kunne tilfredsstillende de krav til opplæring som finnes i opplæringslov, relevante meldinger og utredninger.

Vennlig hilsen
Norges Handikapforbund

Arne Lein
Forbundsleder

Lars Ødegård
Generalsekretær

